«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Президент Закладу вищої освіти
«Університет Короля Данила»,
доктор юридичних наук, професор
_____ А.І. Луцький
«___» _____ 2026 р.

ВИСНОВОК

Закладу вищої освіти «Університет Короля Данила» про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Агатій Юлії Дмитрівни на тему «Роль прав людини у формуванні та розвитку держави», підготовлену на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань «Право» за спеціальністю 081 Право; тема затверджена Вченою радою Університету Короля Данила 12 липня 2023 р., протокол № 12.

Правові підстави видачі висновку:

На підставі заяви аспірантки Агатій Юлії Дмитрівни (далі – здобувачка), яка виконала акредитовану освітньо-наукову програму та підготувала дисертацію на тему «Роль прав людини у формуванні та розвитку держави» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право в Закладі вищої освіти "Університет Короля Данила" (далі – Університет), про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, а також поданої дисертації, копій наукових публікацій, довідки про виконання освітньо-наукової програми та висновку наукового керівника, відповідно до пункту 26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), структурним підрозділом Університету, що виконує освітньо-наукову програму за спеціальністю 081 Право та здійснив підготовку здобувача – кафедрою права імені академіка УАН о. Івана Луцького (далі – кафедра), з метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації 11.11.2026 було проведено засідання, на якому відбулася публічна презентація здобувачкою наукових результатів дисертації та її обговорення.

Витяг
з протоколу засідання кафедри права імені академіка УАН о. Івана Луцького Університету Короля Данила від 11.11.2026, на якому відбулася публічна презентація здобувачкою наукових результатів дисертації та її обговорення

Присутні:
Пташник Олександра Іванівна – кандидат соціологічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри (головуюча на засіданні кафедри);
Луцький Мирослав Іванович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри;
Луцький Роман Петрович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри (науковий керівник);
Криховецький Іван Зеновійович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри;
Зварич Роман Васильович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри;
Луцький Андрій Іванович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри;
Короєд Сергій Олександрович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри;
Андрухів Олег Ігорович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри;
Жукевич Ігор Васильович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри.
Порядок денний: публічна презентація здобувачкою Агатій Юлією Дмитрівною наукових результатів її дисертації на тему «Роль прав людини у формуванні та розвитку держави» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право та її обговорення з метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.
Слухали: здобувачку Агатій Ю.Д. про результати виконання нею дисертаційного дослідження. Під час доповіді аспірантка ґрунтовно висвітлила наукову та практичну актуальність обраної теми, чітко окреслила мету, основні завдання, об'єкт, предмет і методологічні засади дослідження. Послідовно представила структуру та ключові положення дисертаційної роботи, розкрила її наукову новизну, теоретичну значущість і практичну цінність отриманих результатів.
Здобувачка акцентувала увагу на наступних моментах свого дослідження.
Дослідження присвячене комплексному теоретико-правовому осмисленню ролі прав людини у формуванні та розвитку демократичної державності, удосконаленню правових та інституційних механізмів їх забезпечення. Наукова новизна полягає в розробленні концепції правозахисної спроможності держави, принципу правовиховної відповідності та інтегрованої моделі державної політики у сфері прав людини. Удосконалено підходи до визначення ролі норм права, правової культури, правового виховання та співвідношення правової стабільності й інституційної адаптивності. Подальшого розвитку набули

положення щодо впливу прав людини на функції держави, системності правозахисної політики та інтеграції принципів права в публічне управління. Основна ідея дослідження полягає у визнанні прав людини не лише об'єктом державного захисту, а й ціннісною основою, критерієм ефективності та визначальним чинником демократичного розвитку держави.

Дослідження виконане відповідно до плану науково-дослідних робіт кафедри права імені академіка УАН о. Івана Луцького Закладу вищої освіти «Університет Короля Данила» за напрямами «Трансформація правової системи України в умовах розвитку правових систем сучасності (теоретико-правовий та історико-правовий аспекти)» та «Закономірності розвитку і функціонування правової держави».

Метою роботи є комплексне теоретико-правове обґрунтування ролі прав людини як фундаментальної ціннісної та інституційної основи формування й розвитку держави, розкриття закономірностей їх впливу на сутність, функції та соціальне призначення публічної влади, а також визначення концептуальних засад удосконалення державної політики, правових механізмів і соціокультурних інструментів забезпечення прав людини в контексті становлення сучасної демократичної, соціальної та правової держави.

Об'єктом дослідження є права людини як фундаментальне соціально-правове явище, що визначає ціннісні засади, сутність, соціальне призначення та закономірності формування й розвитку держави.

Предметом дослідження є теоретико-правові закономірності, принципи та механізми впливу прав людини на становлення, функціонування й розвиток держави, а також особливості їх реалізації через правове регулювання, державну політику, правову культуру та діяльність публічних інституцій.

Методологічну основу дослідження становить комплекс загальнофілософських, загальнонаукових і спеціально-юридичних методів. Діалектичний та історико-правовий методи використано для дослідження взаємозв'язку прав людини й державності та їх історичного розвитку; системно-структурний і функціональний – для аналізу правових норм, механізмів забезпечення прав людини та діяльності державних інституцій; формально-юридичний і порівняльно-правовий – для вивчення законодавства, правової політики та міжнародних стандартів. Аксіологічний, антропологічний і соціокультурний підходи застосовано для розкриття ціннісної природи прав людини, ролі правової культури та правового виховання. Методи аналізу, синтезу, узагальнення й правового моделювання дали змогу визначити перспективні напрями вдосконалення державної політики у сфері прав людини.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості використання сформульованих положень, висновків і рекомендацій для вдосконалення державної політики та правових механізмів забезпечення прав людини. Результати дослідження можуть бути застосовані у правотворчій і правозастосовній діяльності – для підвищення ефективності правового регулювання та захисту прав людини; діяльності органів публічної влади – для утвердження людиноцентричних засад державного управління; науковій та

освітній сферах – для розвитку правової культури, вдосконалення правового виховання й подальших теоретико-правових досліджень.

Матеріали дисертації використовуються: в навчальному процесі Закладу вищої освіти «Університет Короля Данила» при викладанні курсів «Теорія держави і права», «Актуальні проблеми теорії держави і права»; науково-дослідній та експертно-аналітичній роботі Науково-дослідного інституту імені академіка УАН І.М. Луцького при виконанні наукових програм розвитку Університету Короля Данила, Прикарпатського регіону та України відповідно до плану проведення наукових досліджень, при підготовці науково-практичних експертних висновків, зауважень і пропозицій до законопроектів в зазначеній сфері, що підтверджується відповідними актами впровадження.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в комплексному теоретико-правовому обґрунтуванні ролі прав людини як визначального чинника формування та розвитку демократичної державності, удосконаленні механізмів їх забезпечення та інтеграції правових принципів у державну політику.

Уперше запропоновано концепцію правозахисної спроможності держави, основним критерієм якої є фактичне забезпечення та ефективний захист прав людини; сформульовано принцип правовиховної відповідності, що передбачає узгодження правового виховання з цінностями людської гідності, рівності, справедливості та відповідальності; розроблено інтегровану модель державної політики у сфері прав людини, засновану на поєднанні правових принципів, інституційних механізмів, професійної правової культури та громадського контролю.

Удосконалено наукові підходи до розуміння функціонального призначення норм права як засобів забезпечення прав людини та процедурного обмеження публічної влади; визначення ролі правової культури у забезпеченні правомірності та справедливості діяльності державних інституцій; розуміння правового виховання як інструменту формування активної правової позиції особи, а також положення щодо поєднання стабільності правових гарантій з інституційною адаптивністю держави.

Дістали подальшого розвитку теоретичні положення щодо впливу прав людини на структуру, функції та соціальне призначення держави; системного характеру державної правозахисної політики та необхідності узгодженого застосування правових, інституційних і судових механізмів; інтеграції принципів права та правової культури в публічне управління на засадах справедливості, добросовісності, пропорційності й поваги до людської гідності.

Основними науковими результатами роботи є такі положення:

1. Права людини становлять фундаментальну ціннісно-правову основу сучасної державності, визначаючи її сутність, соціальне призначення, функції та межі здійснення публічної влади. Їх теоретико-правова природа поєднує універсальність, невідчужуваність і природний характер із необхідністю нормативного визнання та ефективного юридичного забезпечення. Взаємозв'язок прав людини та держави має двосторонній характер: держава створює правові й інституційні умови для реалізації та захисту прав, тоді як права людини визначають вимоги до організації, функціонування й розвитку

державної влади. У цьому контексті обґрунтовано, що права людини виступають не лише об'єктом державного захисту, а й самостійним чинником державотворення, який спрямовує розвиток держави на засадах людської гідності, свободи, рівності та верховенства права. Запропоновано оцінювати рівень розвитку правової держави насамперед через її правозахисну спроможність, тобто здатність забезпечувати реальне здійснення прав людини, справедливість юридичних процедур та ефективне відновлення порушених прав.

2. Правові норми у сфері прав людини утворюють цілісну, внутрішньо узгоджену систему юридичних засобів, спрямованих на визначення правового статусу особи, регулювання суспільних відносин та забезпечення належних гарантій реалізації й захисту прав і свобод. Їх структура охоплює установчі, правонаділяючі, зобов'язувальні, заборонні, компетенційні, процедурні, гарантійні, охоронні та відновлювальні норми, кожна з яких виконує самостійне функціональне призначення в механізмі правового регулювання. Особливість цих норм полягає в тому, що вони не лише закріплюють юридичні можливості особи, а й визначають межі державного втручання, встановлюють обов'язки публічної влади та створюють механізми запобігання порушенням прав людини. Обґрунтовано, що ефективність нормативного забезпечення прав людини залежить не від кількості правових приписів, а від їх системної узгодженості, юридичної визначеності, доступності процедур та дієвості правових гарантій. Особливого значення набуває забезпечення пропорційності між інтенсивністю державного втручання та обсягом необхідних юридичних гарантій захисту особи.

3. Заохочувальні норми права є особливим інструментом позитивного правового регулювання, спрямованим на стимулювання добровільної, правомірної та суспільно корисної поведінки. На відміну від заборонних і зобов'язувальних приписів, їх регулятивний потенціал ґрунтується на створенні сприятливих юридичних умов для свідомого вибору особою соціально відповідальної моделі поведінки. У сфері прав людини правове заохочення сприяє розвитку громадської активності, добровільної участі у правозахисній діяльності, утвердженню добросовісності та поваги до прав і законних інтересів інших осіб. Обґрунтовано, що застосування заохочувальних механізмів повинно ґрунтуватися на принципах добровільності, рівності, справедливості, пропорційності та правової визначеності. При цьому заохочення не може підміняти юридичні обов'язки держави або ставити реалізацію фундаментальних прав у залежність від бажаної поведінки особи. Його основне призначення полягає в доповненні традиційних правових гарантій позитивними стимулами, здатними формувати стійку правомірну поведінку, підвищувати рівень соціальної відповідальності та сприяти розвитку правовідносин, заснованих на взаємній повазі, свободі й усвідомленому виконанні юридичних обов'язків.

4. Правова політика держави у сфері прав людини є цілеспрямованою, системною діяльністю публічної влади, спрямованою на створення належних правових, інституційних та організаційних умов для реалізації, охорони й

захисту прав і свобод людини. Її основними завданнями є вдосконалення законодавства, забезпечення правової визначеності, доступності правосуддя, рівності перед законом, попередження порушень прав людини та підвищення відповідальності державних інституцій. Реалізація цих завдань передбачає узгоджене застосування правотворчих, правозастосовних, судових, інформаційних, освітніх, цифрових і контрольних інструментів. Обґрунтовано, що правова політика повинна не лише визначати стратегічні напрями державної діяльності, а й формувати нову модель взаємовідносин особи та публічної влади, за якої права людини виступають визначальним критерієм прийняття управлінських рішень. Особливого значення набуває принцип правозахисної результативності, відповідно до якого ефективність державної політики доцільно оцінювати не за кількістю прийнятих нормативно-правових актів чи реалізованих програм, а за реальними можливостями людини здійснювати свої права, отримувати належний юридичний захист і відновлювати порушене правове становище.

5. Правова культура виступає важливим соціально-правовим чинником становлення державності, орієнтованої на права людини, оскільки забезпечує перетворення фундаментальних правових цінностей на стійкі переконання, принципи професійної діяльності та моделі суспільної поведінки. Її значення проявляється на індивідуальному, суспільному та професійно-інституційному рівнях, кожен із яких по-своєму впливає на утвердження верховенства права, розвиток правосвідомості та формування відповідальних взаємовідносин особи й держави. Аргументовано, що особливу роль у забезпеченні прав людини відіграє професійна правова культура представників публічної влади, яка визначає не лише рівень знання законодавства, а й здатність застосовувати його відповідно до принципів справедливості, добросовісності, пропорційності та поваги до людської гідності. Саме через повсякденну діяльність державних інституцій правові цінності набувають практичного змісту, а правова культура стає внутрішнім механізмом запобігання владному свавіллю, формалізму та зловживанню повноваженнями. Обґрунтовано, що високий рівень правової культури сприяє зміцненню довіри до державних інституцій, розвитку правової активності громадян та утвердженню моделі взаємодії особи й держави, заснованої на взаємній відповідальності, правовій рівності та повазі до прав людини.

6. Правове виховання є цілеспрямованим і безперервним процесом формування правових знань, ціннісних орієнтацій, переконань і практичних навичок, необхідних для усвідомленого здійснення прав людини та відповідального виконання юридичних обов'язків. Його функціональне призначення полягає не лише в ознайомленні особи зі змістом законодавства, а насамперед у формуванні внутрішньої поваги до права, здатності самостійно захищати власні права, визнавати права інших осіб і вирішувати суспільні конфлікти правовими засобами. Запропоновано розмежовувати правове інформування, правову освіту та правове виховання як взаємопов'язані, проте різні за своїм призначенням складові правового розвитку особистості: інформування забезпечує доступ до правових відомостей, освіта формує системні знання й

компетентності, а виховання сприяє перетворенню правових цінностей на усвідомлені переконання та стійку правомірну поведінку. Особливу увагу приділено обґрунтуванню принципу правовиховної відповідності, згідно з яким зміст, методи та середовище правового виховання повинні узгоджуватися з цінностями, які воно покликане утверджувати. За такого підходу правове виховання стає не лише засобом підвищення правової обізнаності, а й важливим механізмом формування активної, відповідальної особистості, здатної брати участь у розвитку демократичної правової держави.

7. Реалізація прав людини та розвиток державних інституцій перебувають у тісному взаємозв'язку, оскільки ефективність забезпечення прав і свобод безпосередньо залежить від якості організації публічної влади, її компетенції, підзвітності та здатності діяти відповідно до принципів верховенства права. Водночас саме права людини визначають напрями інституційного розвитку держави, формуючи вимоги до справедливості адміністративних процедур, незалежності судового захисту, прозорості управлінських рішень і відповідальності посадових осіб. Обґрунтовано необхідність розмежування формальної та функціональної інституціоналізації прав людини, оскільки нормативне закріплення повноважень державного органу не завжди забезпечує їх належну реалізацію. Особливу увагу приділено правозахисній спроможності державних інституцій, яка проявляється у здатності забезпечувати доступність прав, своєчасно виявляти порушення, відновлювати порушене правове становище та вдосконалювати власну діяльність. Аргументовано, що ефективність, легітимність і демократичність публічної влади визначаються не лише результативністю виконання управлінських функцій, а й рівнем довіри суспільства, відкритістю державних інституцій до громадського контролю та їх готовністю визнавати й виправляти власні помилки. У цьому контексті права людини виступають важливим чинником інституційного самовдосконалення держави, забезпечуючи постійне узгодження діяльності публічної влади із суспільними потребами та фундаментальними правовими цінностями.

8. Забезпечення прав людини в умовах сучасних державно-правових трансформацій супроводжується виникненням нових суперечностей між необхідністю збереження стабільності державного управління та потребою адаптації правових механізмів до суспільних змін. Особливого значення набуває проблема узгодження приватних і публічних інтересів, зокрема забезпечення належного співвідношення між індивідуальною свободою, суспільною безпекою та законними цілями державного втручання. Обґрунтовано, що подолання таких суперечностей повинно здійснюватися на засадах законності, правової визначеності, необхідності, пропорційності та справедливості, без необґрунтованого звуження змісту й обсягу прав людини. Серед основних проблем виокремлено недостатню ефективність окремих інституційних гарантій, складність процедур захисту, ризики правової невизначеності під час реформування державних органів, а також нові загрози, пов'язані з цифровізацією, автоматизованим прийняттям рішень, обробкою персональних даних і нерівністю доступу до електронних послуг. Запропоновано розглядати правозахисну стійкість держави як її здатність

зберігати фундаментальні правові гарантії в умовах кризових, технологічних та інституційних перетворень. Особливу увагу приділено необхідності забезпечення безперервності реалізації прав людини під час державних реформ, за якої зміна нормативних або організаційних механізмів не повинна позбавляти особу доступу до належного юридичного захисту. Такий підхід дозволяє поєднати стабільність правових цінностей із гнучкістю державних інституцій, забезпечуючи розвиток державності без втрати її людиноцентричного спрямування.

9. Удосконалення державної політики у сфері прав людини повинно передбачати не лише проголошення людиноцентричних принципів, а й запровадження конкретних правових, організаційних та інституційних змін, здатних забезпечити їх практичну реалізацію. Запропоновано інтегровану модель державної політики у сфері прав людини, основу якої становить поєднання принципів верховенства права, справедливості, рівності, пропорційності та поваги до людської гідності з дієвими механізмами їх забезпечення. Пріоритетними напрямами її реалізації визначено запровадження обов'язкового оцінювання впливу проєктів нормативно-правових актів і важливих управлінських рішень на права людини; удосконалення адміністративних процедур шляхом забезпечення обов'язкового мотивування рішень, права особи бути вислуханою та доступного порядку їх оскарження; посилення персональної відповідальності посадових осіб за неправомірне обмеження прав і свобод; забезпечення своєчасного та повного виконання судових рішень; розвиток безоплатної правничої допомоги й доступних механізмів позасудового захисту. Окрему увагу запропоновано приділити вдосконаленню законодавчих гарантій захисту персональних даних, забезпеченню прозорості автоматизованого прийняття адміністративних рішень, запровадженню можливості їх перегляду за участю людини та усуненню цифрових бар'єрів у доступі до державних послуг. Важливим напрямом визначено також систематичне підвищення професійної правової культури державних службовців через практикоорієнтоване навчання з питань прав людини, запобігання дискримінації, застосування принципу пропорційності та належного здійснення дискреційних повноважень. Для оцінювання результативності запропонованих заходів доцільно запровадити систему конкретних показників, зокрема тривалості розгляду звернень, доступності адміністративних і судових процедур, рівня виконання судових рішень, кількості повторних порушень та ефективності відновлення порушених прав. Особливого значення набуває створення механізмів обов'язкового врахування результатів судового й громадського контролю під час перегляду адміністративної практики та вдосконалення законодавства. Обґрунтовано, що реалізація зазначених напрямів сприятиме переходу від переважно декларативної правозахисної політики до системи практичних гарантій, за якої кожне державне рішення оцінюватиметься з позицій його впливу на правове становище людини, а діяльність публічної влади ґрунтуватиметься на професійній відповідальності, відкритості, справедливості та реальній повазі до прав і свобод особи. Саме такий підхід створює передумови для подальшого

розвитку української державності як демократичної, соціальної та правової, у якій права людини виступають визначальним орієнтиром державного управління та критерієм його ефективності.

Після закінчення доповіді здобувача, присутніми були поставлені наступні питання:

Запитання доктора юридичних наук, професора Луцького А.І.: Як Ви вважаєте, чи можна назвати державу справді правовою, якщо вона, до прикладу, на законодавчому рівні проголошує широкий спектр прав і свобод людини, проте на практиці не забезпечує їх належної реалізації та ефективного захисту? Які, на Вашу думку, критерії дозволяють оцінити реальну правозахисну спроможність держави?

Відповідь здобувача: На мою думку, таку державу не можна повною мірою вважати правовою, адже справжня цінність прав людини полягає не в їх формальному проголошенні, а в реальній можливості їх здійснення та захисту. Основними критеріями правозахисної спроможності держави є доступність правосуддя, ефективність правових гарантій, відповідальність органів публічної влади та реальне відновлення порушених прав. Тому, правова держава визначається не тим, скільки прав вона гарантує, а тим, наскільки ефективно вона їх забезпечує.

Запитання доктора юридичних наук, професора Зварича Р.В.: Скажіть будь ласка, на Вашу думку, чи може правове заохочення бути ефективнішим засобом забезпечення прав людини, ніж юридичні заборони та відповідальність? До прикладу, чи доцільно державі стимулювати громадян до активної правозахисної діяльності та де проходить межа між заохоченням і прихованим примусом?

Відповідь здобувача: На мою думку, правове заохочення в окремих випадках може бути ефективнішим за юридичні заборони та відповідальність, оскільки воно формує не страх перед покаранням, а свідому мотивацію до правомірної поведінки. Наприклад, держава може підтримувати правозахисні ініціативи, громадську активність і створювати додаткові гарантії захисту викривачів. Водночас межа між заохоченням і прихованим примусом проходить через принцип добровільності. Якщо особа за відмову від участі у правозахисній діяльності зазнає негативних наслідків або обмеження своїх прав, таке стимулювання фактично перетворюється на примус.

Запитання доктора юридичних наук, професора Короєда С.О.: У другому розділі Ви обґрунтовуєте принцип правовиховної відповідності. Поясніть, будь ласка, у чому полягає його сутність і чи можливе формування справжньої поваги до прав людини, якщо держава проголошує відповідні цінності, але у своїй практичній діяльності не завжди їх дотримується?

Відповідь здобувача: Сутність принципу правовиховної відповідності полягає в узгодженості між правовими цінностями, яких навчає держава, та її реальною діяльністю. Адже неможливо сформувати стійку повагу до прав людини лише шляхом правової освіти, якщо на практиці особа стикається з несправедливістю, формалізмом чи порушенням власних прав. Водночас такі суперечності не виключають формування правової свідомості, але істотно

знижують ефективність правового виховання та довіру до державних інституцій.

Запитання доктора юридичних наук, професора Андрухіва О І.: У третьому розділі дисертаційного дослідження Ви обґрунтовуєте принцип правлюдинної безперервності трансформації. Як Ви вважаєте, чи можна визнати державну реформу успішною, якщо вона підвищує ефективність роботи державних органів, але водночас тимчасово ускладнює реалізацію окремих прав людини? У чому полягає практичне значення запропонованого Вами принципу?

Відповідь здобувача: На мою думку, державну реформу не можна вважати повністю успішною, якщо підвищення адміністративної ефективності досягається ціною необґрунтованого обмеження прав людини. Сутність принципу правлюдинної безперервності трансформації полягає в тому, що будь-які державні перетворення повинні забезпечувати збереження доступу особи до гарантованих прав та механізмів їх захисту навіть у перехідний період. Практичне значення цього принципу полягає в запобіганні правовим прогалинам під час реформування державних інституцій, цифровізації та зміни адміністративних процедур. Тому, справді успішною є не та реформа, яка лише робить державу ефективнішою, а та, яка водночас забезпечує безперервність реалізації та захисту прав людини.

Запитання доктора юридичних наук, професора Луцького М.І.: У першому розділі дисертаційного дослідження Ви обґрунтовуєте категорію правлюдинної спроможності держави. Як Ви вважаєте, чи можна оцінювати рівень розвитку правової держави лише за кількістю законодавчо закріплених прав і свобод? У чому полягає принципова відмінність між формальним визнанням прав людини та реальною здатністю держави забезпечувати їх здійснення і захист?

Відповідь здобувача: Рівень розвитку правової держави не можна оцінювати лише за кількістю законодавчо закріплених прав і свобод, оскільки їх формальне проголошення ще не гарантує реальної реалізації. Принципова відмінність полягає в тому, що формальне визнання прав лише закріплює юридичні можливості особи, тоді як правлюдинна спроможність держави відображає її здатність забезпечувати ці можливості на практиці через ефективні інституції, справедливі процедури, доступне правосуддя та відновлення порушених прав. Отже, справжня людиноцентричність держави визначається не кількістю проголошених прав, а реальними можливостями людини користуватися ними та захищати їх навіть у відносинах із самою державою.

Після відповідей здобувачки на запитання, слово для висновку було надано науковому керівнику – доктору юридичних наук, професору, професору кафедри Луцькому Роману Петровичу. За результатами ознайомлення з дослідженням Агатій Ю.Д. слід відзначити його актуальність, наукову новизну, теоретичну обґрунтованість та практичну значущість. Робота присвячена комплексному теоретико-правовому осмисленню прав людини як фундаментальної основи формування та розвитку демократичної правової

держави, визначенню їх впливу на зміст, функції, організацію та соціальне призначення публічної влади.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю вдосконалення механізмів забезпечення прав людини в умовах сучасних суспільно-правових трансформацій, європейської інтеграції України, цифровізації та реформування державних інституцій.

Важливою перевагою роботи є обґрунтування системоутворювального значення прав людини, які розглядаються не лише як об'єкт державного захисту, а й як визначальний чинник розвитку державності. Науковий інтерес становлять запропоновані авторкою положення щодо праволюдинної спроможності держави, нормативної забезпеченості прав людини, ролі заохочувальних норм права та необхідності оцінювання державної політики за її фактичною правозахисною результативністю.

Заслуговує на позитивну оцінку дослідження правової культури та правового виховання як важливих складових утвердження людиноцентричної державності. Особливе значення має обґрунтований принцип правовиховної відповідності, який передбачає узгодженість змісту та методів правового виховання з фундаментальними цінностями прав людини.

Вагомим результатом роботи є розкриття взаємозв'язку між реалізацією прав людини та розвитком державних інституцій, обґрунтування необхідності забезпечення правових гарантій в умовах сучасних трансформацій, а також розроблення інтегрованої моделі державної політики у сфері прав людини.

Наукова новизна дослідження полягає в розвитку теоретико-правових підходів до розуміння прав людини як визначального чинника державотворення, обґрунтуванні нових наукових категорій і принципів та формулюванні практичних рекомендацій щодо вдосконалення діяльності органів публічної влади.

Дисертаційне дослідження характеризується логічністю викладення, системністю наукового аналізу, аргументованістю висновків і практичною спрямованістю. Авторка продемонструвала належний рівень наукової підготовки, здатність до самостійного дослідження складних теоретико-правових проблем, критичного осмислення наукових підходів та формулювання власних обґрунтованих висновків.

Дисертація Агатій Ю.Д. є самостійним, завершеним і належним чином обґрунтованим науковим дослідженням, результати якого становлять інтерес для подальшого розвитку загальної теорії права та вдосконалення юридичної практики. Робота заслуговує на позитивну оцінку, а її автор – на представлення результатів дослідження до публічного захисту. Дисертація готова до захисту.

Далі слово було надано рецензентам:

Рецензент – Андрухів Олег Ігорович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри відзначив, що здобувачка Агатій Ю.Д. чітко визначила мету та завдання дисертаційного дослідження, які відповідають його тематиці, логіці та спрямованості наукового пошуку.

Метою роботи є комплексне теоретико-правове обґрунтування ролі прав людини як фундаментальної ціннісної та інституційної основи формування й

розвитку держави, визначення їх впливу на сутність, функції та соціальне призначення публічної влади, а також розроблення концептуальних засад удосконалення державної політики у сфері забезпечення прав і свобод людини.
Для досягнення поставленої мети здобувачкою сформульовано взаємопов'язані завдання, спрямовані на розкриття теоретико-правової природи прав людини, дослідження функціонального призначення правових і заохочувальних норм, визначення ролі державної правової політики, правової культури та правового виховання, встановлення взаємозв'язку між реалізацією прав людини й розвитком державних інституцій, аналіз сучасних державно-правових трансформацій та обґрунтування напрямів утвердження людиноцентричної моделі української державності.
Рецензент наголосив, що мета і завдання дослідження сформульовані логічно, послідовно та науково обґрунтовано, охоплюють ключові аспекти досліджуваної проблематики й забезпечують комплексний характер дисертаційної роботи.
Таким чином, ознайомлення з дисертацією Агатій Юлії Дмитрівни на тему «Роль прав людини у формуванні та розвитку держави», дає підстави вважати, що дослідження відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, і тому заслуговує позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, та про рекомендацію її дисертації до захисту. Здобувачка може бути допущена до захисту.
Рецензент – Жукевич Ігор Васильович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри відмітив, що дисертаційне дослідження Агатій Ю.Д. характеризується належним методологічним рівнем, науковою новизною та практичною спрямованістю отриманих результатів.
Особливої уваги заслуговує методологічна основа дослідження, яка ґрунтується на комплексному поєднанні загальнофілософських, загальнонаукових і спеціально-юридичних методів пізнання. Застосування діалектичного, історико-правового, системно-структурного, функціонального, формально-юридичного, порівняльно-правового, аксіологічного, антропологічного та соціокультурного підходів дозволило здобувачці всебічно розкрити взаємозв'язок прав людини й державності, дослідити особливості правового регулювання та обґрунтувати перспективні напрями розвитку людиноцентричної держави.
Наукова новизна роботи полягає насамперед у переосмисленні традиційного підходу до прав людини: вони розглядаються не лише як об'єкт державного захисту, а як фундаментальна цінність, що визначає зміст, межі та напрями розвитку самої державної влади.
Рецензент наголосив, що особливий науковий інтерес становлять запропонована концепція правозахисної спроможності держави, обґрунтований принцип правовиховної відповідності та розроблена

інтегрована модель державної політики у сфері прав людини. Зазначені положення дозволяють по-новому оцінити ефективність держави, змістивши акцент із формального проголошення прав і свобод на їх реальне забезпечення, захист і відновлення.

Позитивної оцінки заслуговує також удосконалення наукових підходів до розуміння функціонального призначення правових норм, ролі правової культури та правового виховання, а також співвідношення правової стабільності й інституційної адаптивності держави. Важливим є подальший розвиток положень щодо системоутворювального впливу прав людини на державність та необхідності інтеграції принципів права і правової культури в діяльність органів публічної влади.

Практичне значення дослідження полягає в можливості використання його результатів для вдосконалення законодавства, підвищення ефективності правозахисних механізмів, розвитку державної політики, удосконалення діяльності органів публічної влади, а також у науковій та освітній діяльності.

Підсумовуючи, рецензент відзначив, що цінність дисертаційного дослідження полягає не лише в поглибленні теоретичних уявлень про права людини, а й у формуванні нового погляду на саму державу, ефективність якої визначається передусім її здатністю служити людині, поважати її гідність та реально гарантувати її права і свободи.

Дисертація Агатій Ю.Д. відповідає вимогам МОН і заслуговує на позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Дисертація може бути рекомендована до захисту.

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Доктор юридичних наук, професор, професор кафедри Короєд С.О. наголосив на тому, що представлена дисертаційна робота Агатій Ю.Д. привертає увагу насамперед оригінальністю авторського підходу до розуміння прав людини як фундаментальної основи формування та розвитку держави. Особлива цінність дослідження полягає в тому, що здобувачка виходить за межі традиційного сприйняття прав людини виключно як об'єкта державного захисту, розглядаючи їх як визначальний чинник розвитку державності, критерій ефективності публічної влади та основу її демократичного вдосконалення.

Наукова новизна дослідження переконливо простежується в запропонованій концепції правозахисної спроможності держави, відповідно до якої справжня цінність прав людини визначається не їх формальним проголошенням, а реальною можливістю здійснення, захисту та відновлення. На особливу увагу заслуговує сформульований принцип правовиховної відповідності, який передбачає узгодженість правового виховання з цінностями людської гідності, справедливості та рівності. Важливим науковим здобутком є також розроблення інтегрованої моделі державної політики у сфері прав людини, що поєднує принципи права, ефективні інституційні механізми, професійну правову культуру та громадський контроль.

Позитивної оцінки заслуговує вдосконалення наукових підходів до визначення функціонального призначення правових норм, ролі правової культури та правового виховання, а також співвідношення правової стабільності й

інституційної адаптивності держави. Водночас подальшого розвитку набули положення щодо системоутворювального впливу прав людини на державність, удосконалення правозахисної політики та інтеграції принципів права в повсякденну діяльність органів публічної влади. Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості їх використання для вдосконалення законодавства, підвищення ефективності державного управління, розвитку механізмів захисту прав людини, а також у науковій та освітній діяльності.

Підсумовуючи, професор підкреслив, що головна наукова цінність дисертації полягає в обґрунтуванні принципово важливого положення: права людини є не лише результатом розвитку правової держави, а й рушійною силою її формування, самообмеження та постійного вдосконалення. Саме такий підхід надає дослідженню концептуальної цілісності, наукової оригінальності та практичної значущості.

Таким чином, все це дає підстави визнати дисертацію такою, що відповідає встановленим вимогам, а тому здобувачка може бути допущена до захисту.

Доктор юридичних наук, професор, професор кафедри Луцький М.І. відзначив, що у дисертаційному дослідженні Агатій Ю.Д. здійснено ґрунтовне теоретико-правове осмислення закономірностей взаємодії прав людини та державності, розкрито їх вплив на трансформацію публічної влади й удосконалення державних інституцій.

Особливий науковий інтерес становить обґрунтування правокоригувальної ролі прав людини, які виступають критерієм оцінювання державної діяльності, підставою для усунення недоліків правового регулювання та вдосконалення правозастосовної практики. Заслуговує на увагу також авторський підхід до поєднання стабільності фундаментальних правових гарантій з адаптивністю державних механізмів в умовах сучасних суспільних трансформацій.

Професор наголосив, що наукова цінність роботи полягає у поглибленні теоретичних уявлень про державу як правову організацію, розвиток якої визначається необхідністю постійного узгодження публічної влади з принципами верховенства права, справедливості та поваги до людської гідності.

Позитивної оцінки заслуговують структура, логіка та стиль викладення дисертаційного матеріалу Агатій Ю.Д. Робота характеризується послідовністю наукової аргументації, термінологічною точністю, змістовною цілісністю та належним рівнем академічної культури. Виклад матеріалу здійснено державною мовою з дотриманням вимог наукового стилю. Висновки сформульовано чітко, аргументовано та відповідно до поставлених дослідницьких завдань. Професор підкреслив, що дисертація є завершеним, самостійним і концептуально цілісним науковим дослідженням, результати якого мають вагоме теоретичне значення та створюють підґрунтя для подальшого розвитку сучасної юридичної науки.

Доктор юридичних наук, професор, професор кафедри Зварич Р.В. відзначив, що вагомим здобутком дисертаційного дослідження Агатій Ю.Д. є вдосконалення наукових підходів до визначення функціонального призначення

правових норм у сфері забезпечення прав людини. Особливої уваги заслуговує обґрунтування положення про те, що ефективність правового регулювання залежить не лише від нормативного закріплення прав та обов'язків, а й від наявності належних процедурних гарантій, здатних запобігати необґрунтованому втручанню держави у сферу індивідуальної свободи.

Науково значущим є висновок здобувачки щодо необхідності диференційованого підходу до встановлення правових гарантій залежно від характеру та інтенсивності державного втручання. Така позиція поглиблює розуміння функціонального зв'язку між правовим регулюванням, межами владних повноважень і механізмами юридичного захисту особи.

Запропоновані положення мають важливе теоретичне та прикладне значення, оскільки створюють наукове підґрунтя для вдосконалення юридичних процедур, підвищення обґрунтованості владних рішень та забезпечення належного співвідношення між повноваженнями держави й гарантіями прав людини. Отримані результати свідчать про самостійність наукового мислення здобувачки, глибину опрацювання досліджуваної проблематики та практичну спрямованість авторських висновків.

Узагальнюючи висловлені в процесі обговорення дисертації думки, *головуюча фахового семінару, кандидат соціологічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри Пташник О.І.* наголосила на тому, що в дисертації Агатій Ю.Д. сформульовано й належним чином обґрунтовано наукові висновки та пропозиції, які мають вагоме теоретичне і практичне значення та можуть бути використані в подальших фундаментальних і прикладних дослідженнях, присвячених теоретико-правовим засадам забезпечення прав людини, закономірностям розвитку демократичної та правової державності, удосконаленню механізмів правового регулювання, формуванню ефективної державної правозахисної політики, а також дослідженню впливу правових цінностей на функціонування публічної влади. Окремі положення роботи становлять науковий інтерес для розвитку сучасної теорії держави і права, вдосконалення правотворчої та правозастосовної практики, а також розроблення нових концептуальних підходів до забезпечення прав людини в умовах суспільно-правових трансформацій.

Головуюча також підкреслила, що здобувачка Агатій Ю.Д. продемонструвала відповідальне та конструктивне ставлення до наукової дискусії, належним чином опрацювала й урахувала всі зауваження та рекомендації, висловлені під час попередніх обговорень дисертаційного дослідження на кафедрі. Це сприяло підвищенню наукової обґрунтованості, змістовної цілісності та якості представленої роботи. Головуюча наголосила, що дисертація є завершеним самостійним науковим дослідженням, відповідає встановленим вимогам і може бути рекомендована до захисту в установленому порядку.

Присутні на засіданні одноголосно запропонували визнати дисертацію Агатій Ю.Д. завершеною, самостійною, теоретично обґрунтованою та практично значущою науковою працею, у якій сформульовано нові наукові положення, висновки й рекомендації, спрямовані на розв'язання актуальної наукової проблеми щодо ролі прав людини у формуванні та розвитку

державності. Отримані результати становлять вагомий внесок у розвиток сучасної теорії держави і права, поглиблюють наукові уявлення про людиноцентричні засади функціонування публічної влади та мають перспективи практичного застосування. Дисертація відповідає встановленим вимогам і може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій вченій раді, а здобувачка – Агатій Юлія Дмитрівна – допущена до захисту.

Також *присутні на засіданні одноголосно запропонували* схвалити позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

щодо дисертації Агатій Юлії Дмитрівни на тему «Роль прав людини у формуванні та розвитку держави» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань «Право» за спеціальністю 081 Право

Актуальність теми дисертації Агатій Ю.Д. зумовлена необхідністю переосмислення ролі прав людини у формуванні та розвитку сучасної державності, удосконалення правових механізмів їх реалізації та забезпечення ефективної взаємодії особи й публічної влади. В умовах демократичних перетворень, європейської інтеграції України, воєнного стану та стрімкої цифровізації суспільних відносин особливого значення набуває проблема переходу від формального проголошення прав і свобод до створення реальних гарантій їх здійснення, захисту та відновлення.

Важливість обраної проблематики посилюється необхідністю пошуку оптимального співвідношення приватних і публічних інтересів, забезпечення правової визначеності, пропорційності державного втручання та підвищення відповідальності органів публічної влади перед людиною. Водночас сучасні виклики актуалізують потребу в розвитку правової культури, удосконаленні правового виховання та формуванні державної політики, заснованої на повазі до людської гідності, справедливості й верховенства права.

Особлива актуальність дослідження полягає в обґрунтуванні нового підходу до розуміння держави, за якого права людини виступають не лише об'єктом правового регулювання, а й визначальним орієнтиром державотворення, критерієм легітимності публічної влади та показником її соціальної ефективності. Саме тому порушена в дисертації проблематика має вагоме теоретичне і практичне значення для розвитку сучасної юридичної науки та утвердження демократичної, соціальної і правової держави в Україні.

Наукове завдання, за розв'язання якого здобувачка заслуговує присудження ступеня доктора філософії полягає в комплексному теоретико-правовому обґрунтуванні ролі прав людини як визначального чинника формування та розвитку держави, розкритті їх впливу на зміст і функції публічної влади, удосконаленні правових та інституційних механізмів забезпечення прав і свобод людини. Запропоновано нові концептуальні підходи до оцінювання правозахисної спроможності держави, визначення ролі правової культури та правового виховання, а також інтеграції принципів права в державну політику. Особливу увагу приділено переосмисленню взаємозв'язку прав людини та

державності в умовах сучасних суспільних трансформацій, за яких права людини виступають не лише об'єктом державного захисту, а й ціннісною основою, критерієм ефективності та рушійною силою демократичного розвитку держави.

На основі проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень; *найсуттєвішими науковими результатами, які одержала здобувачка особисто та які характеризуються достовірністю та науковою новизною, є такі:*

– авторкою запропоновано концепцію правозахисної спроможності держави, відповідно до якої ефективність забезпечення прав людини визначається не їх формальним закріпленням, а реальною реалізацією, дієвістю правових гарантій та механізмів захисту;

– дисертанткою сформульовано принцип правовиховної відповідності, що передбачає узгодження правового виховання з цінностями людської гідності, рівності, справедливості та відповідальності;

– авторкою розроблено інтегровану модель державної політики у сфері прав людини, яка поєднує правові принципи, інституційні механізми, правову культуру та громадський контроль для забезпечення людиноцентричного характеру державних рішень;

– дисертанткою удосконалено наукові підходи до функціонального призначення норм права у сфері прав людини, які охоплюють не лише закріплення прав та обов'язків, а й процедурні гарантії їх реалізації та захисту залежно від ступеня державного втручання;

– авторкою удосконалено розуміння ролі правової культури через виокремлення її індивідуального, суспільного та професійно-інституційного рівнів як чинників забезпечення законності, справедливості та відповідальності публічної влади;

– дисертанткою поглиблено наукове розуміння правового виховання як засобу формування правових переконань, активної правової позиції та практичних навичок захисту прав людини через взаємодію правового інформування, освіти й виховання;

– авторкою удосконалено положення щодо співвідношення правової стабільності та інституційної адаптивності держави, що передбачають збереження фундаментальних правових гарантій за одночасного вдосконалення державних механізмів в умовах суспільних трансформацій;

– дістали подальшого розвитку теоретичні положення щодо впливу прав людини на державність, зокрема їх ролі у формуванні державних інституцій, визначенні функцій публічної влади та забезпеченні верховенства права;

– здобувачкою розвинуто наукові положення щодо системності державної політики у сфері прав людини, що передбачають узгодженість правових, інституційних і судових механізмів реалізації, захисту та відновлення порушених прав;

– авторкою поглиблено наукові підходи до вдосконалення державної політики у сфері прав людини шляхом інтеграції принципів права та правової культури

в діяльність публічної влади на засадах справедливості, пропорційності й поваги до людської гідності.

Значення наукових результатів для теорії і практики та рекомендації щодо використання. Теоретичне та практичне значення дисертаційного дослідження полягає в поглибленні наукових уявлень про роль прав людини у формуванні та розвитку державності, удосконаленні теоретико-правових засад їх забезпечення та обґрунтуванні людиноцентричних підходів до здійснення публічної влади. Сформульовані висновки й рекомендації можуть бути використані в подальших наукових дослідженнях, правотворчій і правозастосовній діяльності, удосконаленні державної політики та механізмів захисту прав людини, а також в освітньому процесі для розвитку правової культури й правового виховання.

Матеріали дисертації використовуються: в навчальному процесі Закладу вищої освіти «Університет Короля Данила» при викладанні курсів «Теорія держави і права», «Актуальні проблеми теорії держави і права»; науково-дослідній та експертно-аналітичній роботі Науково-дослідного інституту імені академіка УАН І.М. Луцького при виконанні наукових програм розвитку Університету Короля Данила, Прикарпатського регіону та України відповідно до плану проведення наукових досліджень, при підготовці науково-практичних експертних висновків, зауважень і пропозицій до законопроектів в зазначеній сфері.

Достовірність і обґрунтованість наукових положень, висновків та рекомендацій забезпечується:

– комплексним застосуванням загальнонаукових і спеціально-юридичних методів дослідження, що забезпечило всебічність наукового аналізу, об'єктивність пізнання та належний рівень обґрунтованості отриманих результатів;

– системним опрацюванням наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених, критичним аналізом існуючих концепцій, порівнянням різних доктринальних позицій та виробленням власних аргументованих наукових положень;

– належною джерельною та нормативно-правовою основою дослідження, сформованою шляхом опрацювання національного законодавства, наукової літератури, офіційних аналітичних, статистичних та інформаційно-довідкових матеріалів;

– логічною послідовністю та концептуальною цілісністю викладення матеріалу, органічним поєднанням теоретичних узагальнень із практичними аспектами досліджуваної проблеми, аргументованістю наукових суджень і взаємоузгодженістю сформульованих положень;

– відповідністю результатів дослідження його меті та завданням, науковою переконливістю авторських висновків, їх теоретичною значущістю та практичною спрямованістю запропонованих рекомендацій;

– достатністю та репрезентативністю емпіричної бази, використання якої сприяло підтвердженню основних наукових положень, достовірності отриманих результатів і обґрунтованості сформульованих узагальнень.

Особистий внесок здобувачки. Дисертаційна робота Агатій Ю.Д. є самостійним, цілісним і завершеним науковим дослідженням, що ґрунтується на результатах особистої науково-дослідницької діяльності здобувачки. Сформульовані в дисертації наукові положення, висновки та практичні рекомендації відображають авторський підхід до розв'язання досліджуваної проблематики й становлять результат власного наукового пошуку. Використання праць вітчизняних і зарубіжних учених здійснено з дотриманням вимог академічної доброчесності та належним оформленням посилань на відповідні джерела. Наукові ідеї та концепції інших дослідників залучено для здійснення критичного аналізу, порівняння доктринальних підходів, поглиблення наукової дискусії та обґрунтування самостійних авторських висновків.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та висновки дисертації обговорювалися на засіданнях кафедри права імені академіка УАН о. Івана Луцького Університету Короля Данила, де було виконано дисертацію, а також оприлюднені на трьох наукових конференціях, а саме: Міжнародній науково-практичній конференції «Пріоритетні напрями розвитку юридичної науки: вітчизняний та зарубіжний досвід» (м. Київ, 18–19 вересня 2024 року); Міжнародній науково-практичній конференції «Перспективні напрямки розвитку юридичної науки у 21-му сторіччі» (м. Київ, 18–19 лютого 2025 року); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми імплементації наукових досягнень у практичну діяльність» (м. Київ, 04–05 червня 2024 року).

Публікації. Основні наукові результати дисертації висвітлені у 7 наукових публікаціях здобувача, з яких 4 статті опубліковані у наукових фахових виданнях України та 3 тези доповідей, оприлюднених у збірниках матеріалів конференцій.

Публікації відповідають вимогам пунктів 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та припинення дії рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Наукові результати в опублікованих наукових працях не повторюються. *Всі представлені наукові публікації здобувачки зараховуються за темою дисертації, а саме:*

1. Агатій Ю.Д. Цифрові права людини як новий вимір у розвитку правової держави. Науковий вісник публічного та приватного права. 2025. Випуск 3. С. 3-8. DOI: https://doi.org/10.32844/2618-1258.2025.3.1.
2. Ahatii Yuliia. Encouraging legal norms as a tool for the realization of human rights: a theoretical and legal analysis. Entrepreneurship, Economy and Law. 2024. № 3. pp. 56–60. DOI: https://doi.org/10.32849/2663-5313/2024.3.10.
3. Агатій Ю.Д. Переосмислення нормативності: вплив правової культури на функціональне поле права. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 7. С. 376-378. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-7/86.

4. Агатій Ю.Д. Концептуальні засади модернізації державної політики у сфері прав людини на основі принципів права та правової культури. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 11. С. 566–568. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-11/125.
5. Агатій Ю.Д. Функціональне призначення норм права у сфері прав людини. Перспективні напрямки розвитку юридичної науки у 21-му сторіччі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 18–19 лютого 2025 р. Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2025. С. 11-14.
6. Агатій Ю.Д. Правова політика як чинник еволюції праворозуміння в сучасному суспільстві. Пріоритетні напрями розвитку юридичної науки: вітчизняний та зарубіжний досвід: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 18–19 вересня 2024 р. Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2024. С. 17-19.
7. Агатій Ю.Д. Взаємозв'язок прав людини та принципу верховенства права у формуванні правової держави. Актуальні проблеми імплементації наукових досягнень у практичну діяльність: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 04–05 червня 2024 р. Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2024. С. 8-10.

Оцінка мови і стилю дисертації. Дисертація написана науковим стилем, українською мовою. Наукові положення, висновки та рекомендації викладені стисло, точно, ясно та просто, що забезпечує легкість і доступність їх сприйняття.

Відповідність дисертації встановленим вимогам і визначеній спеціальності. Форма і зміст дисертації та анотації відповідають вимогам, що встановлені Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, Порядком присудження ступеня доктора філософії та припинення дії рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, та Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Предмет дослідження визначений у межах науки теорії держави та права.

Дисертація є самостійною, завершеною та концептуально цілісною науковою працею, що характеризується належним рівнем теоретичного осмислення досліджуваної проблематики, оригінальністю наукових підходів і практичною цінністю отриманих результатів. Викладені положення, висновки та рекомендації відзначаються послідовністю, аргументованістю і внутрішньою узгодженістю, сприяють вирішенню визначеного наукового завдання та засвідчують особистий внесок здобувачки в розвиток сучасної теорії держави і права.

Анотація повно й достовірно розкриває основний зміст дисертаційного дослідження, відображає його мету, ключові наукові здобутки, положення

наукової новизни та перспективи практичного застосування сформульованих результатів.

Структурна побудова, змістове наповнення та обсяг дисертації й анотації узгоджуються з установленими вимогами до наукових робіт відповідного кваліфікаційного рівня.

Висновок:

1. Дисертація Агатій Юлії Дмитрівни на тему «Роль прав людини у формуванні та розвитку держави», яка підготовлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право, є самостійною, завершеною та цілісною кваліфікаційною науковою працею, виконаною здобувачкою особисто. У роботі представлено нові, належним чином обґрунтовані наукові положення, теоретичні висновки та практичні рекомендації, що мають істотне значення для розвитку юридичної науки. Отримані результати засвідчують особистий науковий внесок здобувачки, характеризуються концептуальною єдністю, науковою новизною та практичною значущістю.
2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Агатій Юлії Дмитрівни на тему «Роль прав людини у формуванні та розвитку держави», яка підготовлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право, відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та припинення дії рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, та Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.
3. Допустити здобувачку Агатій Юлію Дмитрівну до проходження процедури її атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту її наукових досягнень у формі підготовленої нею дисертації на тему «Роль прав людини у формуванні та розвитку держави» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Голосували "за" – 9 присутніх на засіданні кафедри докторів і кандидатів наук.

Головуюча на засіданні –
в. о. завідувача кафедри права
імені академіка УАН о. Івана Луцького
Університету Короля Данила,
кандидат соціологічних наук, доцент О.І. Пташник